

kvennmann þennan í eptirdragi. Amtmaðurinn yfir Norðuramtinu og Austur- **43**
 amtinu hefir aptur verið þeirrar skoðunar, að það atriði, að sambúð þeirra hefði **4. maí**
 verið hneyxlanleg hafi eigi nein áhrif á þetta mál, og að bæjarsjóði Ísafjarðar
 beri að endurgreiða styrkinn, sem Guðjón hafi beðið um og fengið handa heimili
 sínu, enda verði Mikkélína að skoðast sem hjú hans.

Jeg verð nú að verða amtmanninum yfir Norðuramtinu og Austuramtinu
 samdóma um það, að það komi eptir málavöxtum eigi til greina hjer, hvort
 sambúð þeirra Guðjóns og Mikkélinu hafi verið hneyxlanleg eða eigi, og um það,
 að framfærslustyrkurinn hafi rjettilega verið veittur Guðjóni handa heimili hans,
 og að Mikkélína verði að skoðast sem hjú Guðjóns, sbr. landshöfðingjabrjef 26.
 maí 1887 (Stjtið. B, bls. 66—67). Aptur á móti virðist eiga að skoða styrk þann,
 sem veittur var til greptrunar barnsins, veittan Mikkélinu, og að framfærsluveit
 hennar eigi að greiða hann. Því úrskurðast hjer með, að bæjarsjóður Ísafjarðar-
 kaupstaðar greiði Saudárhreppi umgetinn framfærslustyrk 78 kr. 37 a., en fram-
 færslupeppur Mikkélinu greptrunarkostnaðinn 11 kr. 80 a.

Þetta er yður, herra amtmáður, til vitundar gefið yður til leiðbeiningar
 og frekari birtingar.

Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir Suduramtinu og Vesturamt- **44**
inu um framfærslu þurfaings. Með brjefi, dasettu 23. oktbr. f. á., — sbr. **4. maí.**
 brjef yðar 8. jan. þ. á., — hafð þjer, herra amtmáður, sent hingað erindi frá
 hreppsnefndinni í Vestur-Eyjafjallahreppi í Rangárvallasýslu, þar sem hún áfrýj-
 ar til mín úrskurði yðar, dagsettum 29. marz f. á., viðvíkjandi framfærslu Guð-
 rúnar Bjarnadóttur.

Málavextir eru þessir:

Guðrún þessi Bjarnadótttr, sem komin er undir sjötugt, hefir dvalið hjá
 tengdasyni sínum Elísi húsmanni Þjetursyni í Hólmabúð í Vatnsleysustrandar-
 hreppi í Gullbringu- og Kjósarsýslu, fátækum barnamanni. 26. janúar 1900
 skýrði Elís hreppsnefndinni í nefndum hreppi frá því, að hann gæti eigi haldið tengda-
 móður sína lengur meðlagslaust, sökum elli hennar og lasleika og krafðist meðlags með
 henni. Hreppsnefndin ákvað að greiða Elísi meðlag með Guðrúnu, sem næmi 30 kr. um
 árið, — eftir því sem út lítur fyrir frá 26. janúar 1900 að telja. Þessa styrkveitingu
 tilkynnti nefndin sýslumanni sínum í tæka tíð, en þegar til kasta hreppsnefndarinnar
 í Vestureyjafjallahreppi kom, viðurkendi hún að vísu sveitfesti Guðrúnar þar í
 hreppi, en neitaði að endurgreiða styrk þann, sem henni var veittur í Vatns-
 leysustrandarhreppi, sökum þess að Elísi hafi borið að framfæra Guðrúnu sem
 hjú til hjúaskildaga 1900, að skrifleg beiðni (frá Guðrúnu) hafi engin komið
 fram, að aðsjónargjörð hafi engin fram farið, að styrkurinn hafi verið óþarfur,
 og loks að of lengi hafi dregið verið að flytja Guðrúnu á sveit sína, þrátt fyrir
 kröfu sína (hreppsnefndarinnar) í brjefi 1. júní 1900.

Þessar mótbáruur hreppsnefndarinnar í Vestureyjafjallahreppi gegn því
 að endurgreiða hinn umgetna styrk og styrk þann, er síðar hefir verið lagður

44 4. maí Guðrúnu í Vatnsleysustrandarhreppi, 30 kr. um árið hafið þjer eigi talið á rök-um byggðar, og hafið þjer tekið það fram, að Guðrún hafi eigi getað skodast sem hjú Elisar heldur sem venzlamaður í dvöl hjá honum, að Elisi, sem sjálfur er fátækur barnamaður, hafi eigi verið skylt að lögum að framfæra hana, að hún, sem er lasburða gamalmenni, hafi eigi geta unnið fyrir sjer, en eptir atvik-um hafi það verið nægilegt, að beiðnin um styrkinn kom frá Elsi. Að þessu leyti er eg samdóma yður. Öðru máli er að gegna um þá mótbáru hrepps-nefndarinnar, að of lengi hafi verið dregið að flytja Guðrúni á sveit sína. Eins og áður er tekið fram, krafðist hreppsnefndin í Vestur-Eyjafjallahreppi þess í brjefi 1. júní 1900, að hún yrði flutt þangað, ef hún þyrfti sveitarstyrks. Samkvæmt þessu gaf sýslumaðurinn í Gullbringu- og Kjósarsýslu 2. ágúst s. á. út fátækraflutningsbrjef handa Guðrúnu, og sendi hreppsnefndaroddvitanum í Vatnsleysustrandarhreppi, og hlýtur fátækraflutningsbrjef þetta að hafa verið komið til nefnds oddvita svo tímanlega að fara hefði mátt af stað með Guðrúnu þegar eftir 20. s. m., en hreppsnefndin í Vatnsleysustrandarhreppi heldur því fram, að Guðrún hafi eigi verið flutningsfær, og hefur þessu til sönnunar komið með vottorð hjeraðslæknisins í Keflavíkurhjeraði dagsett 26. septbr. s. á., þar sem hann vottar: »að Guðrún Bjarnadóttir, 67 ára að aldri, sem nú er til heimilis á Stóru-Vogum, sje ekki flutningsfær heilsunnar vegna austur undir Eyjafjöll þurfa-mannaflutningi«. Takið þjer það fram að það, að vottorð hjeraðslæknisins er dagsett 26. septbr. 1900 sanni alls eigi að hreppsnefndin í Vatnsleysustrandarhreppi hafi dregið um skör fram flutning Guðrúnar, enda sje yfir höfuð eða almennt ekkert því til fyrirstöðu, að flytja fólk fátækraflutningi hjer sunnanlands í septbr., og svo sje sagt í læknisvottorðinu að Guðrún sje ekki flutningsfær heilsunnar vegna, ekki árstímans vegna. Nú hefur nefndur hjeraðslæknir að gefnu tilefni frá minni hálfu í brjefi 15. desbr., f. á. lýst yfir því, að umgetið vottorð sitt sje eingöngu byggt á því, hve síðla árs hann hafi verið beðinn að rannsaka heilsufar Guðrúnar. Hún hafi að visu verið lasburða, en þó ekki svo að hún hefði verið óflytjandi fátækraflutningi, ef um hásumar hefði verið að ræða, og bætir við: »En um þennan tíma árs (seinast í septbr.) þegar allra veðra er von, sá eg engin tiltök á að láta flytja hana hinum vanalega þurfa-mannaflutningi sveit úr sveit, enda flutningur á gamalmönnum að mínu áliti ekki forsvaranlegur nema um sumartímann«.

Samkvæmt þessari yfirlýsingu, er fram hefir komið eftir að umræddur úrskurður yðar var upp kveðinn, get jeg eigi álitid annað en að fært hafi verið að flytja Guðrúnu venjulegum þurfamannaflutningi í ágústmánuði 1900, og að hreppsnefndin hafi dregið það um of og þangað til í ótíma var komið um haustið, að fara að framkvæma flutninginn.

Eigi eru heldur færðar neinar sönnur á það, að Guðrún hafi eigi verið flutningsfær sumarið 1901, en samkvæmt vottorði nefnds hjeraðslæknis dagsettu 23. oktbr. f. á. hefir hún eigi verið flutningsfær síðan um »mitt sumar« 1902. Samkvæmt þessu virðist Vestur-Eyjafjallahreppur eiga að endurgreiða Vatnsleysustrandarhreppi meðlagið með Guðrúnu fyrir tímabilið frá 26. janúar 1900 til 20.

ágúst s. á. kr. 17, en eiga að vera laus við endurgreiðslu á þeim styrk, sem henni kann að hafa verið lagður í síðarnefndum hreppi frá þeim degi þangað til um mitt sumar 1902. 44
4. maí.

Því úrskurðast hjer með að Vestur-Eyjafjallahreppur greiði Vatnsleysustrandarhreppi 17 kr. í meðlag með optnefndri Guðrúnu Bjarnadóttur.

Þetta er yður, herra amtmaður, til vitundar gefið yður til leiðbeiningar og frekari birtingar.

**Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir Suðúrantínu og Vestur-
amtinu um framfærslu þurfalings.** Með brjefi, dagsettu 28. febrúar þ. á., hafið þjer, herra amtmaður, sent hingað erindi hreppsnefndarinnar í Nauteyrrarhreppi, þar sem hún áfrýjar til mín úrskurði yðar, dagsettum 8. septbr. f. á., sem kveður svo á um, að nefndur hreppur skuli greiða Reykhólahreppi 94 kr. 92 a. til endurgjalds meðlagi með Guðrúnu nokkurri Hjaltadóttur og kostnaði við greptrun hennar. 45
4. maí.

Út af þessu skal yður til vitundar gefið yður til leiðbeiningar og frekari birtingar, að með því að jeg verð að vera þeirrar skoðunar, að úrskurður yðar sje á rökum byggður, skal hann vera óhaggaður.

Úrskurður amtsins:

»Sýslumaðurinn í Barðastrandarsýslu hefur í brjefi, dags. 5. ágúst þ. á., lagt undir úrskurð amtsins ágreining milli Reykhólahrepps í nefndri sýslu og Nauteyrrarhrepps í Ísafjarðarsýslu út af kröfu fýrnefnds hrepps á hendur hinum síðarnefnda til endurgjalds á fátækrastryrk, veittum stúlkunni Guðrúnu Hjaltadóttur á vistarárinu 1900—1901, að upphæð kr. 144.89, að meðtöldum greptrunarkostnaði, en þið sýslumennirnir hafið eigi gatað orðið samdóma um þetta mál.

Eptir þeim skýrslum, sem liggja fyrir, sagði Jón Hjaltason á Brandstöðum Guðrúnu Hjaltadóttur, systur sína, til sveitar 15. oktbr. 1900, og mæitist enn fremur til þess, að hreppsnefndin sæi svo um, að hann fengi greidd ógoldin meðlög með stúlkunni frá föður þeirra, Hjalta Sveinbjarnarsyni á Keldu, sem hafði komið nefndri dóttur sinni fyrir hjá Jóni syni sínum fyrir árlegt meðlag, sem mikið þref hefur risið útaf, en sem ekki kemur þessu máli frekara við, en að vangreiðsla meðlaga hefur gjört það að verkum, eða stutt að því, að Jón Hjaltason hefur orðið að segja systur sína til sveitar, eða ályktað, að veita henni sveitarstryrk; en hún var óvenjulega þungur ómagi mállaus fábjáni og ósjálfbjarga eptir því, sem frá er skýrt. Fátækrastryrkur þessi var veittur á þann hátt, að Jón Hjaltason fengi 150 kr. meðlag með systur sinni fyrir árið 1900—1901, talið frá 1. júlí 1900 til jafnlangdar 1901, en hreppsnefndin neitaði að greiða honum ógoldið meðlag frá föður hans fyrir næsta ár þar á undan. Nú andaðist Guðrún Hjaltadóttir 11. apríl 1901, og telur hreppsnefnd Reykhólahrepps svo framlag sitt fyrir tímann frá 1. júlí 1900 til 11. apríl 1901 115 kr. 39 a., en greptrunar kostnaður nemur eptir framkomnum reikningi 29 kr. 50 aur. og verður þá krafa Reykhólahrepps alls 144 kr. 89 a.

Þótt amtið verði að álíta, að Guðrún Hjaltadóttir hafi verið tekin til sveitar löglega,